

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

IKTEI BURUZKO HEZKUNTZA AZTERKETA

----- HAURTZARO IKASTOLA ETA ELIZALDE IKASTETXEA-----

FHISERNET Hezkuntza- Teknologia taldea

2017ko ekaina

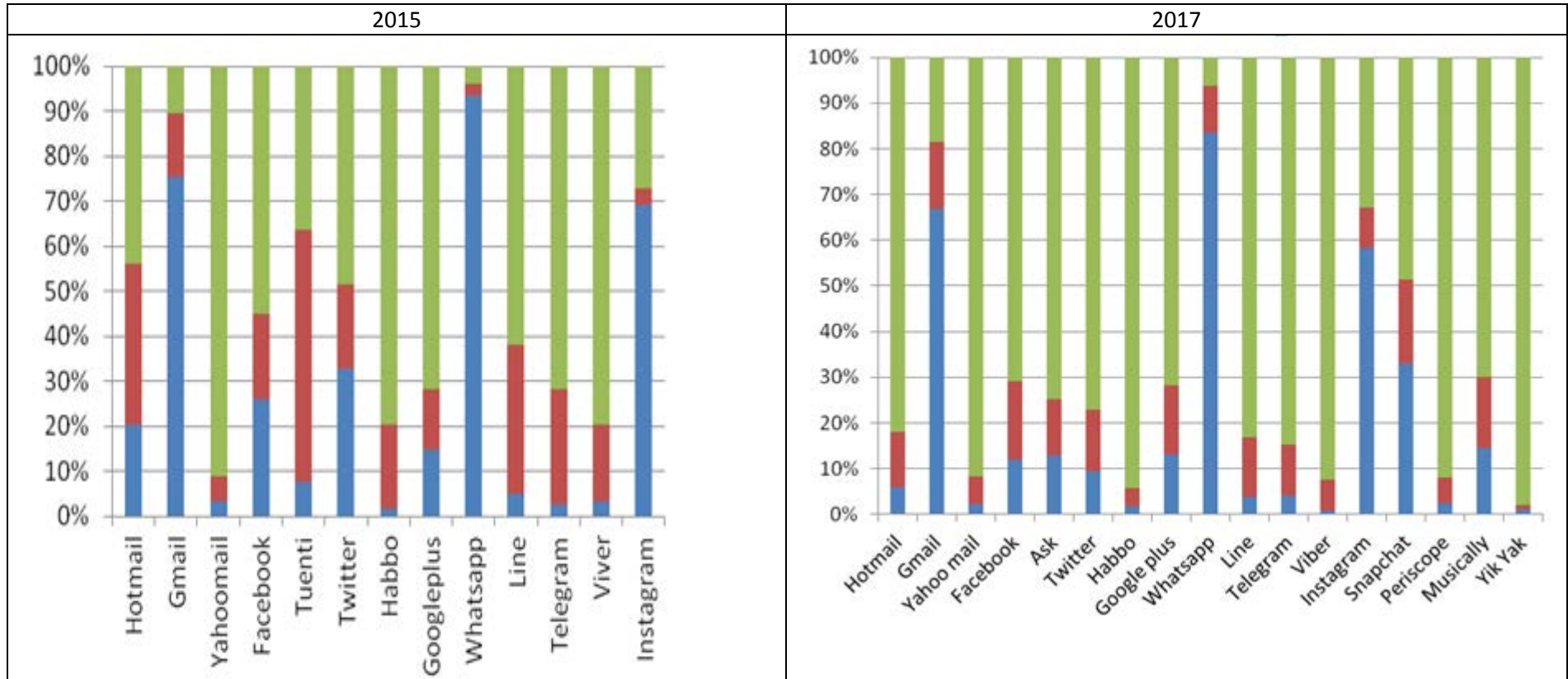
Aurkibidea

1. Parte-hartzaileen datuak	4
2. Erabiltzen dituzten tresnak	5
3. Erabilera eta larritasun mailaren analisiak atalka	6
4. Adina eta kontuak	17
5. Aldagai konposatuak	18
6. Mailaz mailako konparaketa	20
7. Generoen arteko konparaketa	28
8. Ikastetxeen arteko konparaketa	32
9. Emaitzen laburpena	36
10. Ondorioak	39

1. Parte-hartzaileen datuak

2015					2017				
Ikastetxea					Ikastetxea				
	Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua		Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua
Elizalde	52	20,6	20,6	20,6	Elizalde	276	42,3	42,3	42,3
Hurtzaro	200	79,4	79,4	100,0	Hurtzaro	376	57,7	57,7	100,0
Total	252	100,0	100,0		Total	652	100,0	100,0	
Kurtsoa					Kurtsoa				
	Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua		Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua
1 ESO	55	21,8	21,8	21,8	5 Primaria	139	21,3	21,3	21,3
2 ESO	69	27,4	27,4	49,2	6 Primaria	98	15,0	15,0	36,3
3 ESO	47	18,7	18,7	67,9	1 ESO	111	17,0	17,0	53,4
4 ESO	81	32,1	32,1	100,0	2 ESO	112	17,2	17,2	70,6
Total	252	100,0	100,0		3 ESO	102	15,6	15,6	86,2
					4 ESO	90	13,8	13,8	100,0
					Total	652	100,0	100,0	
Generoa					Generoa				
	Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua		Maiztasuna	Portzentajea	Baliozko portzentajea	Portzentaje metatua
Mutilak	133	52,8	52,8	52,8	Masculino	330	50,6	50,6	50,6
Neskak	119	47,2	47,2	100,0	Femenino	322	49,4	49,4	100,0
Total	252	100,0	100,0		Total	652	100,0	100,0	

2. Erabiltzen dituzten tresnak

- Ez dut erabiltzen
- Erabili izan dut
- Erabiltzen dut

3. Erabilera eta larritasun mailaren analisiak atalka

Erabilera ohiturak: erabilera

		2015	2017	↗ ↘
8.1.	Tresna digitalak erabiltzen ditut baimenik gabe Bideo jokuetan jolasten dut baimenik gabe.	1,76	1,79	≈
8.2.	Beste gauza batzuetan aritu behar dudanean (etxerako lanak...) erabiltzen ditut. Beste gauza batzuetan aritu behar dudanean (etxerako lanak...) bideo jokuetan jolasten dut.	1,59	1,76	↗
8.3.	Eskola orduetan telefono mugikorra erabiltzen dut irakaslearen baimenik gabe. Eskola orduetan telefono mugikorra erabiltzen dut.	1,29	1,11	↘
8.4.	Egunean bi ordu edo gehiagoz erabiltzen ditut jolasteko, lagunekin hitz egiteko, e.a. Egunean bi ordu edo gehiagoz egoten naiz sare sozial batean (Tuenti, Twitter,...).	1,82	2,23	↗
8.5.	Guraso edo irakasleei esaten didan baina denbora gehiago erabiltzen ditut. Gurasoei esaten didan baina denbora gehiago pasatzen dut bideo jokuetan (konsola, mobila...).	1,90	1,69	↘
8.6.	Anai-arrebak edo lagunak erabilerari buruz etxean dauden arauak haustera animatzen ditut. Bideo jolasen inguruan etxean dauden arauak haustera animatzen ditut anai-arrebak.	1,13	1,15	≈
8.7.	Lagun edo anai-arrebei laguntzen diet tresnak erabiltzen gurasoen baimena ez badute ere. Lagun edo anai-arrebei laguntzen diet gurasoen baimenik gabe aplikazioak erabiltzen (Facebook, Tuenti, Whatsapp...).	1,25	1,36	↗

Erabilera ohiturak: Larritasun maila

		2015	2017	↗ ↘
8.1.	Tresna digitalak erabiltzen ditut baimenik gabe Bideo jokuetan jolasten dut baimenik gabe.	1,23	1,73	↗
8.2.	Beste gauza batzuetan aritu behar dudanean (etxerako lanak...) erabiltzen ditut. Beste gauza batzuetan aritu behar dudanean (etxerako lanak...) bideo jokuetan jolasten dut.	1,49	1,76	↗
8.3.	Eskola orduetan telefono mugikorra erabiltzen dut irakaslearen baimenik gabe. Eskola orduetan telefono mugikorra erabiltzen dut.	1,65	2,16	↗
8.4.	Egunean bi ordu edo gehiagoz erabiltzen ditut jolasteko, lagunekin hitz egiteko, e.a. Egunean bi ordu edo gehiagoz egoten naiz sare sozial batean (Tuenti, Twitter,...).	1,47	1,68	↗
8.5.	Guraso edo irakasleei esaten diedan baina denbora gehiago erabiltzen ditut. Gurasoei esaten diedan baina denbora gehiago pasatzen dut bideo jokuetan (konsola, mobila...).	1,40	1,72	↗
8.6.	Anai-arrebak edo lagunak erabilerari buruz etxean dauden arauak haustera animatzen ditut. Bideo jolasen inguruan etxean dauden arauak haustera animatzen ditut anai-arrebak.	1,47	2,05	↗
8.7.	Lagun edo anai-arrebei laguntzen diet tresnak erabiltzen gurasoen baimena ez badute ere. Lagun edo anai-arrebei laguntzen diet gurasoen baimenik gabe aplikazioak erabiltzen (Facebook, Tuenti, Whatsapp...).	1,46	1,90	↗

Edukiak eta deskargak: erabilera

		2015	2017	
9.1.	Helduei zuzendutako edukietan sartzen naiz (helduentzako jolasak, helduen orrialdeak, ...). Nire adinerako desegokiak diren edukietan sartzen naiz (helduentzako jolasak, helduen orrialdeak, ...).	1,55	1,38	↘
9.2.	Internetetik lanak kopiatzen ditut egilea adierazi gabe Internetetik lanak kopiatzen ditut egilea adierazi gabe.	1,58	1,36	↘
9.3.	Internetetik pelikulak, musika, e.a., deskargatzen ditut baimendu gabeko tokietatik. Internetetik pelikulak deskargatzen ditut.	1,97	1,66	↘
9.4.	Ordaindu beharreko aplikazio edo programak jeisten ditut gurasoen/hezitzaileen baimenik gabe. Ordaindu beharreko aplikazio edo programak jeisten ditut Internetetik gurasoen baimenik gabe.	1,25	1,20	≈
9.5.	Nire guraso edo beste heldu batzuen pasahitzak erabiltzen ditut Interneten baimenik gabe sartzeko. Nire gurasoen pasahitzak erabiltzen ditut Interneten baimenik gabe sartzeko.	1,06	1,10	≈
9.6.	Baimenik gabe heldu baten kontua edota pasahitza erabiliz erosketak burutzen ditut Interneten. Baimenik gabe heldu baten kontua edota pasahitza erabiliz erosketak burutzen ditut Interneten.	1,06	1,09	≈

Edukiak eta deskargak: larritasun maila

		2015	2017	
9.1.	Helduei zuzendutako edukietan sartzen naiz (helduentzako jolasak, helduen orrialdeak, ...). Nire adinerako desegokiak diren edukietan sartzen naiz (helduentzako jolasak, helduen orrialdeak, ...).	1,51	1,97	↗
9.2.	Internetetik lanak kopiatzen ditut egilea adierazi gabe Internetetik lanak kopiatzen ditut egilea adierazi gabe.	1,43	1,93	↗
9.3.	Internetetik pelikulak, musika, e.a., deskargatzen ditut baimendu gabeko tokietatik. Internetetik pelikulak deskargatzen ditut.	1,26	1,83	↗
9.4.	Ordaindu beharreko aplikazio edo programak jeisten ditut gurasoen/hezitzaileen baimenik gabe. Ordaindu beharreko aplikazio edo programak jeisten ditut Internetetik gurasoen baimenik gabe.	1,53	2,18	↗
9.5.	Nire guraso edo beste heldu batzuen pasahitzak erabiltzen ditut Interneten baimenik gabe sartzeko. Nire gurasoen pasahitzak erabiltzen ditut Interneten baimenik gabe sartzeko.	1,74	2,27	↗
9.6.	Baimenik gabe heldu baten kontua edota pasahitza erabiliz erosketak burutzen ditut Interneten. Baimenik gabe heldu baten kontua edota pasahitza erabiliz erosketak burutzen ditut Interneten.	1,87	2,34	↗

Datuen kudeaketa: Erabilera

		2015	2017	
10.1.	Kontu bat sortzen dudanean nirea ez den izen batekin egiten dut. Kontu bat sortzen dudanean nire ez den izen batekin egiten dut.	1,74	1,51	↘
10.2.	Sare sozialetan erabiltzen ditudan pasahitzak nire guraso/irakasleak ez diren beste pertsona batzuei ematen dizkiet. Sare sozialetan erabiltzen ditudan pasahitzak beste pertsona batzuei ematen dizkiet.	1,16	1,18	≈
10.3.	Pasahitza oso errazak erabiltzen ditut (izena, jaoitze data, ...) Pasahitza oso errazak erabiltzen ditut (izena, jaoitze data, ...)	1,65	1,61	≈
10.4.	Nire profilean informazio pribatua (abizenak, telefonoa, etxeko helbidea, e.a.) erakusten dut. Nire profilean informazio pribatua erakusten dut.	1,38	1,28	↘
10.5.	Beste pertsona bat izango banintz bezala jokutzen dut (Instagramen, Whatsappen, Facebooken...) Sare sozialetan beste kide bat izango banintz bezala jokutzen dut.	1,56	1,21	↘
10.6.	Kontu bat sortzen dudanean, ez dut nire benetako adina esaten. Kontu bat sortzen dudanean, ez dut nire benetako adina esaten.	2,17	1,84	↘
10.7.	Sare sozialetan nire kokapena erakusten dut.		1,26	
10.8.	Nire profila irekia da, beraz edonork ikusi dezake argitaratzen dudana.		1,26	

Datuen kudeaketa: larritasun maila

		2015	2017	
10.1.	Kontu bat sortzen dudanean nirea ez den izen batekin egiten dut. Kontu bat sortzen dudanean nire ez den izen batekin egiten dut.	1,31	1,77	↗
10.2.	Sare sozialetan erabiltzen ditudan pasahitzak nire guraso/irakasleak ez diren beste pertsona batzuei ematen dizkiet. Sare sozialetan erabiltzen ditudan pasahitzak beste pertsona batzuei ematen dizkiet.	1,69	2,14	↗
10.3.	Pasahitza oso errazak erabiltzen ditut (izena, jaoitze data, ...) Pasahitza oso errazak erabiltzen ditut (izena, jaoitze data, ...)	1,58	1,87	↗
10.4.	Nire profilean informazio pribatua (abizenak, telefonoa, etxeko helbidea, e.a.) erakusten dut. Nire profilean informazio pribatua erakusten dut.	1,67	2,14	↗
10.5.	Beste pertsona bat izango banintz bezala jokatzeko dut (Instagramen, Whatsappen, Facebooken...) Sare sozialetan beste kide bat izango banintz bezala jokatzeko dut.	1,51	2,13	↗
10.6.	Kontu bat sortzen dudanean, ez dut nire benetako adina esaten. Kontu bat sortzen dudanean, ez dut nire benetako adina esaten.	1,42	1,82	↗
10.7.	Sare sozialetan nire kokapena erakusten dut.		2,07	
10.8.	Nire profila irekia da, beraz edonork ikusi dezake argitaratzen dudana.		2,05	

Harremanak: Erabilera

		2015	2017	
11.1.	Ezezagunen laguntasun gonbidapenak onartzen ditut. Ezezagunen laguntasun gonbidapenak onartzen ditut.	1,59	1,48	↘
11.2.	Publikoki kide bati buruz gaizki esaka aritzen naiz. Sare sozialetan publikoki kide bati buruz gaizki esaka aritzen naiz.	1,18	1,15	≈
11.3.	Nire kide batzuk baztertzan ditut (taldetik kanpo utzi, blokeatu, kasurik ez egin...) Nire kideak baztertzan ditut sare sozialetan.	1,66	1,23	↘
11.4.	Kideak mehatxatzen ditut. Kideak mehatxatzen ditut sare sozialetan.	1,09	1,11	≈
11.5.	Sare sozialen bitartez ezagutu ditudan pertsonekin kalean gelditzen naiz. Sare sozialen bitartez ezagutu ditudan pertsonekin kalean gelditzen naiz.	1,29	1,22	≈
11.6	Beste pertsona batzuei buruz gezurrak esaten ditut.		1,14	
11.7	Eraso/jazarpenera bultzatzen dituzten komentarioak egiten ditut.		1,13	
11.8	Oso pertsonalak diren gauzak (sentimenduak, erlazioak...) kontatzen dizkiet ondo ezagutzen ez ditudan pertsonari.		1,18	
11.9	Mintzen dituzten kritikak edo zurrumurruak berbidaltzen ditut.		1,14	
11.10	Pertsona bat erasotua denean ez naiz inplikatzan.		1,47	

Harremanak: Larritasun maila

		2015	2017	
11.1.	Ezezagunen laguntasun gonbidapenak onartzen ditut. Ezezagunen laguntasun gonbidapenak onartzen ditut.	1,60	2,03	↗
11.2.	Publikoki kide bati buruz gaizki esaka aritzen naiz. Sare sozialetan publikoki kide bati buruz gaizki esaka aritzen naiz.	1,75	2,23	↗
11.3.	Nire kide batzuk baztertzan ditut (taldetik kanpo utzi, blokeatu, kasurik ez egin...) Nire kideak baztertzan ditut sare sozialetan.	1,27	2,20	↗
11.4.	Kideak mehatxatzen ditut. Kideak mehatxatzen ditut sare sozialetan.	1,77	2,27	↗
11.5.	Sare sozialen bitartez ezagutu ditudan pertsonekin kalean gelditzen naiz. Sare sozialen bitartez ezagutu ditudan pertsonekin kalean gelditzen naiz.	1,60	2,07	↗
11.6	Beste pertsona batzuei buruz gezurrak esaten ditut.		2,19	
11.7	Eraso/jazarpena bultzatzen dituzten komentarioak egiten ditut.		2,29	
11.8	Oso pertsonalak diren gauzak (sentimenduak, erlazioak...) kontatzen dizkiet ondo ezagutzen ez ditudan pertsonari.		2,14	
11.9	Mintzen dituzten kritikak edo zurrumurruak berbidaltzen ditut.		2,22	
11.10	Pertsona bat erasotua denean ez naiz inplikatzan.		2,17	

Argitalpenak: Erabilera

		2015	2017	
12.1.	Nire gurasoen baimenik gabe igotzen ditut argazki edo bideoak. Nire gurasoen baimenik gabe igotzen ditut argazki edo bideoak sare sozialetara.	2,60	1,89	↘
12.2.	Lagunen argazki edo bideoak argitaratzen ditut beraien baimenik gabe. Lagunen argazki edo bideoak argitaratzen ditut beraien baimenik gabe.	1,47	1,31	↘
12.3.	Ni eta nire lagunak agertzen garen bideoak argitaratzen ditut, gurasoen baimena eduki gabe. Sare sozial edo txatetan ni eta nire lagunak agertzen garen bideoak argitaratzen ditut, gurasoen baimena eduki gabe.	1,87	1,61	↘
12.4.	Nire ikaskideen argazki konprometituak igotzen ditut beraien jakin gabe. Nire ikaskideen argazkiak konprometituak igotzen ditut beraien jakin gabe.	1,14	1,13	≈
12.5.	Kideen arteko jazarpena/erasoari mesede egiten dioten argazki edo komentarioak argitaratzen ditut. Kideen arteko jazarpena/erasoari mesede egiten dioten argazki edo komentarioak argitaratzen ditut.	1,17	1,13	≈
12.6.	Nire lagunen adinerako desegokiak diren argazki, txiste edo bideoak argitaratzen ditut. Nire lagunentzako desegokiak diren argazki, txiste edo bideoak argitaratzen ditut Whatsapp-en, Tuentin...	1,26	1,18	↘
12.7	Nire argazki edo bideoak argitaratu eta gero gaizki sentitzen naiz.		1,20	
12.8	Beste pertsona batzuei min egiten dien argazkiak eta bideoak berbidali edo partekatzen ditut.		1,14	

Argitalpenak: Larritasun maila

		2015	2017	
12.1.	Nire gurasoen baimenik gabe igotzen ditut argazki edo bideoak. Nire gurasoen baimenik gabe igotzen ditut argazki edo bideoak sare sozialetara.	1,37	1,87	↗
12.2.	Lagunen argazki edo bideoak argitaratzen ditut beraien baimenik gabe. Lagunen argazki edo bideoak argitaratzen ditut beraien baimenik gabe.	1,60	2,07	↗
12.3.	Ni eta nire lagunak agertzen garen bideoak argitaratzen ditut, gurasoen baimena eduki gabe. Sare sozial edo txatetan ni eta nire lagunak agertzen garen bideoak argitaratzen ditut, gurasoen baimena eduki gabe.	1,50	1,94	↗
12.4.	Nire ikaskideen argazki konprometituak igotzen ditut beraien jakin gabe. Nire ikaskideen argazkiak konprometituak igotzen ditut beraien jakin gabe.	1,70	2,26	↗
12.5.	Kideen arteko jazarpena/erasoari mesede egiten dioten argazki edo komentarioak argitaratzen ditut. Kideen arteko jazarpena/erasoari mesede egiten dioten argazki edo komentarioak argitaratzen ditut.	1,65	2,25	↗
12.6.	Nire lagunen adinerako desegokiak diren argazki, txiste edo bideoak argitaratzen ditut. Nire lagunentzako desegokiak diren argazki, txiste edo bideoak argitaratzen ditut Whatsapp-en, Tuentin...	1,61	2,14	↗
12.7	Nire argazki edo bideoak argitaratu eta gero gaizki sentitzen naiz.		1,94	
12.8	Beste pertsona batzuei min egiten dien argazkiak eta bideoak berbidali edo partekatzen ditut.		2,27	

4. Adina eta kontuak

		2015	2017	
13	Erabilera edota pribatutasun baldintzak irakurtzen dituzu aplikaziobat erabili baino lehen?		2,31	
14	<i>Adierazi, zure ustez ondoko tresnak erabiltzeko eskatzen den gutxieneko adina</i>			
14.1.	Facebook	14.63	15,39	
14.2.	Twitter	14.22	15,31	
14.3.	Snapchat/ Tuenti	13.28	13,72	
14.4.	Gmail	11.10	12,17	
14.5.	Whatsapp	11.81	12,87	
14.6.	Instagram	12.71	13,95	
14.1	Larritasun maila: Eskatzen duten gutxieneko adina izan gabe kontu bat izatea (Facebook, Twitter, Tuenti, Whatsapp, Instagram, Gmail,...) iruditzen zait...	1,69	2,03	

5. Aldagai konposatuak

Erabilpenak

	2015	2017	
e_erabilera ohiturak	1,4706	1,5767	↗
e_edukiak_deskargak	1,3875	1,2977	↘
e_datu_kudeaketa	1,5974	1,3914	↘
e_harremanak	1,3189	1,2187	↘
e_argitalpenak	1,5366	1,3159	↘

Larritasun maila

	2015	2017	
lm_erabilera ohiturak	1,4128	1,8594	↗
lm_edukiak_deskargak	1,5153	2,0935	↗
lm_datu_kudeaketa	1,5090	2,0016	↗
lm_harremanak	1,5847	2,1873	↗
lm_argitalpenak	1,5731	2,0943	↗

6. Mailaz mailako konparaketa

		2015	2017	↗ ↘
e_erabilera_ohiturak	LH 5		1,2331	
	LH 6		1,3854	
	DBH 1	1,2460	1,5605	↗
	DBH 2	1,4884	1,6529	↗
	DBH 3	1,6090	1,8470	↗
	DBH 4	1,5879	1,9352	↗
e_edukiak_deskargak	LH 5		1,1228	
	LH 6		1,1856	
	DBH 1	1,1975	1,2138	≈
	DBH 2	1,3182	1,2768	≈
	DBH 3	1,3875	1,4848	↗
	DBH 4	1,6250	1,6054	≈
e_datu_kudeaketa	LH 5		1,2435	
	LH 6		1,3011	
	DBH 1	1,4600	1,3664	↘
	DBH 2	1,6174	1,4531	↘
	DBH 3	1,5325	1,5026	≈
	DBH 4	1,7545	1,5494	↘
e_harremanak	LH 5		1,1121	
	LH 6		1,1128	
	DBH 1	1,2000	1,2343	≈
	DBH 2	1,2884	1,2737	≈
	DBH 3	1,3400	1,2890	≈
	DBH 4	1,4471	1,3342	↘
e_argitalpenak	LH 5		1,1037	
	LH 6		1,0716	
	DBH 1	1,2059	1,2363	≈
	DBH 2	1,3889	1,3632	≈
	DBH 3	1,8750	1,5972	↘
	DBH 4	1,7313	1,6188	↘

Desberdintasunen analisia (2017)

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
e_erabilera_ohiturak	Between Groups	38,154	5	7,631	36,585	,000
	Within Groups	129,319	620	,209		
	Total	167,473	625			
e_edukiak_deskargak	Between Groups	17,784	5	3,557	24,251	,000
	Within Groups	91,664	625	,147		
	Total	109,448	630			
e_datu_kudeaketa	Between Groups	7,497	5	1,499	10,982	,000
	Within Groups	83,289	610	,137		
	Total	90,787	615			
e_harremanak	Between Groups	4,336	5	,867	7,613	,000
	Within Groups	67,087	589	,114		
	Total	71,423	594			
e_argitalpenak	Between Groups	27,164	5	5,433	36,002	,000
	Within Groups	90,090	597	,151		
	Total	117,255	602			

e_erabilera_ohiturak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
5 Primaria	133	1,2331		
6 Primaria	96	1,3854		
1 ESO	105		1,5605	
2 ESO	107		1,6529	
3 ESO	99			1,8470
4 ESO	86			1,9352

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 102,505.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

e_educiak_deskargak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
5 Primaria	133	1,1228		
6 Primaria	97	1,1856	1,1856	
1 ESO	106	1,2138	1,2138	
2 ESO	109		1,2768	
3 ESO	99			1,4848
4 ESO	87			1,6054

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 103,392.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

e_datu_kudeaketa

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
5 Primaria	134	1,2435		
6 Primaria	93	1,3011		
1 ESO	102	1,3664	1,3664	
2 ESO	104		1,4531	1,4531
3 ESO	97			1,5026
4 ESO	86			1,5494

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 100,719.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

e_harremanak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
5 Primaria	124	1,1121	
6 Primaria	94	1,1128	
1 ESO	99	1,2343	1,2343
2 ESO	99		1,2737
3 ESO	100		1,2890
4 ESO	79		1,3342

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

- a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 97,461.
- b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

e_argitalpenak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05			
		1	2	3	4
6 Primaria	89	1,0716			
5 Primaria	129	1,1037	1,1037		
1 ESO	100		1,2363	1,2363	
2 ESO	106			1,3632	
3 ESO	99				1,5972
4 ESO	80				1,6188

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

- a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 98,324.
- b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

		2015	2017	↗ ↘
Im_erabilera ohiturak	LH 5		2,1128	
	LH 6		2,1108	
	DBH 1	1,5929	1,6300	↗
	DBH 2	1,3571	1,8543	↗
	DBH 3	1,4138	1,8965	↗
	DBH 4	1,2919	1,5425	↗
Im_edukiak_deskargak	LH 5		2,3010	
	LH 6		2,3822	
	DBH 1	1,6136	1,8098	↗
	DBH 2	1,5052	2,0647	↗
	DBH 3	1,5345	2,1956	↗
	DBH 4	1,4201	1,7613	↗
Im_datu_kudeaketa	LH 5		2,2079	
	LH 6		2,3051	
	DBH 1	1,5873	1,7487	↗
	DBH 2	1,5108	1,9902	↗
	DBH 3	1,4762	2,0545	↗
	DBH 4	1,4574	1,6875	↗
Im_harremanak	LH 5		2,2747	
	LH 6		2,4976	
	DBH 1	1,7000	1,8629	↗
	DBH 2	1,6200	2,2398	↗
	DBH 3	1,5643	2,3876	↗
	DBH 4	1,4636	1,8377	↗
Im_argitalpenak	LH 5		2,3209	
	LH 6		2,5060	
	DBH 1	1,8049	1,8790	≈
	DBH 2	1,5215	2,0528	↗
	DBH 3	1,4103	2,0631	↗
	DBH 4	1,4837	1,7122	↗

Desberdintasunen analisia (2017)

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
lm_erabilera_ohiturak	Between Groups	25,557	5	5,111	14,720	,000
	Within Groups	195,154	562	,347		
	Total	220,711	567			
lm_edukiak	Between Groups	30,119	5	6,024	12,657	,000
	Within Groups	271,267	570	,476		
	Total	301,385	575			
lm_datu_kudeaketa	Between Groups	26,287	5	5,257	12,660	,000
	Within Groups	227,571	548	,415		
	Total	253,858	553			
lm_harremanak	Between Groups	32,488	5	6,498	12,717	,000
	Within Groups	273,874	536	,511		
	Total	306,362	541			
lm_argitalpenak	Between Groups	34,720	5	6,944	13,863	,000
	Within Groups	269,984	539	,501		
	Total	304,704	544			

lm_erabilera_ohiturak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
4 ESO	84	1,5425		
1 ESO	100	1,6300		
2 ESO	102		1,8543	
3 ESO	98		1,8965	1,8965
6 Primaria	89			2,1108
5 Primaria	95			2,1128

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 94,228.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

lm_edukiak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
4 ESO	81	1,7613		
1 ESO	99	1,8098		
2 ESO	103		2,0647	
3 ESO	98		2,1956	2,1956
5 Primaria	103		2,3010	2,3010
6 Primaria	92			2,3822

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

- a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 95,332.
- b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

lm_datu_kudeaketa

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
4 ESO	82	1,6875		
1 ESO	94	1,7487		
2 ESO	102		1,9902	
3 ESO	94		2,0545	
5 Primaria	98		2,2079	2,2079
6 Primaria	84			2,3051

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

- a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 91,765.
- b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

Im_harremanak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
4 ESO	77	1,8377	
1 ESO	97	1,8629	
2 ESO	93		2,2398
5 Primaria	95		2,2747
3 ESO	97		2,3876
6 Primaria	83		2,4976

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 89,642.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

Im_argitalpenak

Tukey B^{a,b}

Kurtsoa	N	Subset for alpha = 0.05			
		1	2	3	4
4 ESO	76	1,7122			
1 ESO	93	1,8790	1,8790		
2 ESO	97		2,0528	2,0528	
3 ESO	99		2,0631	2,0631	
5 Primaria	97			2,3209	2,3209
6 Primaria	83				2,5060

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 89,984.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

7. Generoen arteko konparaketa

		2015	2017	↗ ↘
e_erabilera_ohiturak	Mutila	1,4993	1,6271	↗
	Neska	1,4354	1,5237	↗
	Beste			
e_edukiak_deskargak	Mutila	1,4455	1,3762	↗
	Neska	1,3204	1,2174	≈
	Beste			
e_datu_kudeaketa	Mutila	1,6452	1,4311	↘
	Neska	1,5431	1,3502	↘
	Beste			
e_harremanak	Mutila	1,3212	1,2633	≈
	Neska	1,3163	1,1742	↘
	Beste			
e_argitalpenak	Mutila	1,4531	1,3396	↘
	Neska	1,6298	1,2918	↘
	Beste			

Desberdintasunen analisia (2017)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
e_erabilera_ohiturak	Equal variances assumed	2,531	,112	2,509	624	,012	,10340	,04122	,02246	,18435
	Equal variances not assumed			2,514	623,366	,012	,10340	,04113	,02263	,18418
e_edukiak_deskargak	Equal variances assumed	44,037	,000	4,869	629	,000	,15876	,03261	,09473	,22279
	Equal variances not assumed			4,892	541,195	,000	,15876	,03245	,09501	,22251
e_datu_kudeaketa	Equal variances assumed	15,844	,000	2,627	614	,009	,08097	,03082	,02044	,14149
	Equal variances not assumed			2,643	569,408	,008	,08097	,03063	,02080	,14113
e_harremanak	Equal variances assumed	21,250	,000	3,159	593	,002	,08914	,02822	,03372	,14456
	Equal variances not assumed			3,157	499,395	,002	,08914	,02824	,03366	,14462
e_argitalpenak	Equal variances assumed	6,344	,012	1,332	601	,184	,04783	,03592	-,02272	,11838
	Equal variances not assumed			1,334	582,665	,183	,04783	,03587	-,02261	,11827

		2015	2017	↗ ↘
Im_erabilera_ohiturak	Mutila	1,4048	1,8493	↗
	Neska	1,4239	1,8701	↗
	Beste			
Im_edukiak_deskargak	Mutila	1,4941	2,0728	↗
	Neska	1,5417	2,1148	↗
	Beste			
Im_datu_kudeaketa	Mutila	1,4859	1,9902	↗
	Neska	1,5385	2,0133	↗
	Beste			
Im_harremanak	Mutila	1,5350	2,1217	↗
	Neska	1,6469	2,2533	↗
	Beste			
Im_argitalpenak	Mutila	1,5592	2,0564	↗
	Neska	1,5899	2,1329	↗
	Beste			

Desberdintasunen analisia (2017)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
lm_erabilera_ohiturak	Equal variances assumed	,565	,453	-,396	566	,692	-,02077	,05242	-,12372	,08219
	Equal variances not assumed			-,396	560,959	,692	-,02077	,05247	-,12384	,08230
lm_edukiak	Equal variances assumed	,189	,664	-,696	574	,487	-,04203	,06037	-,16060	,07654
	Equal variances not assumed			-,696	571,942	,487	-,04203	,06039	-,16065	,07659
lm_datu_kudeaketa	Equal variances assumed	,374	,541	-,401	552	,689	-,02308	,05762	-,13627	,09011
	Equal variances not assumed			-,401	551,876	,689	-,02308	,05760	-,13623	,09007
lm_harremanak	Equal variances assumed	2,137	,144	-,2042	540	,042	-,13164	,06446	-,25826	-,00502
	Equal variances not assumed			-,2043	539,625	,042	-,13164	,06445	-,25825	-,00504
lm_argitalpenak	Equal variances assumed	,047	,828	-,1194	543	,233	-,07651	,06409	-,20241	,04940
	Equal variances not assumed			-,1194	542,990	,233	-,07651	,06409	-,20239	,04938

8. Ikastetxeen arteko konparaketa

Group Statistics

	Ikastetxea	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
e_erabilera_ohiturak	Elizalde	265	1,6334	,54250	,03333
	Hurtzaro	361	1,5350	,49525	,02607
e_edukiak_deskargak	Elizalde	264	1,3277	,46539	,02864
	Hurtzaro	367	1,2761	,37721	,01969
e_datu_kudeaketa	Elizalde	259	1,4155	,41624	,02586
	Hurtzaro	357	1,3739	,35879	,01899
e_harremanak	Elizalde	252	1,2829	,39527	,02490
	Hurtzaro	343	1,1714	,29814	,01610
e_argitalpenak	Elizalde	258	1,3498	,47439	,02953
	Hurtzaro	345	1,2906	,41379	,02228

Desberdintasunen analisia (2017)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
e_erabilera_ohiturak	Equal variances assumed	1,270	,260	2,359	624	,019	,09840	,04172	,01647	,18033
	Equal variances not assumed			2,326	538,126	,020	,09840	,04231	,01529	,18151
e_edukiak_deskargak	Equal variances assumed	4,974	,026	1,534	629	,126	,05154	,03360	-,01444	,11752
	Equal variances not assumed			1,483	491,436	,139	,05154	,03476	-,01675	,11983
e_datu_kudeaketa	Equal variances assumed	7,506	,006	1,327	614	,185	,04159	,03134	-,01996	,10314
	Equal variances not assumed			1,296	504,812	,195	,04159	,03209	-,02145	,10463
e_harremanak	Equal variances assumed	10,229	,001	3,923	593	,000	,11151	,02843	,05568	,16734
	Equal variances not assumed			3,761	447,322	,000	,11151	,02965	,05324	,16978
e_argitalpenak	Equal variances assumed	,864	,353	1,633	601	,103	,05923	,03627	-,01201	,13047
	Equal variances not assumed			1,601	509,441	,110	,05923	,03699	-,01345	,13191

Group Statistics

	Ikastetxea	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Im_erabilera_ohiturak	Elizalde	232	1,8504	,60845	,03995
	Haurtzaro	336	1,8656	,63519	,03465
Im_edukiak	Elizalde	234	2,0548	,73745	,04821
	Haurtzaro	342	2,1199	,71450	,03864
Im_datu_kudeaketa	Elizalde	226	1,9259	,65768	,04375
	Haurtzaro	328	2,0537	,68704	,03794
Im_harremanak	Elizalde	218	2,1206	,73050	,04948
	Haurtzaro	324	2,2321	,76484	,04249
Im_argitalpenak	Elizalde	223	2,0252	,72664	,04866
	Haurtzaro	322	2,1421	,76057	,04238

Desberdintasunen analisia (2017)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
lm_erabilera_ohiturak	Equal variances assumed	,598	,440	-,287	566	,775	-,01528	,05330	-,11997	,08941
	Equal variances not assumed			-,289	510,229	,773	-,01528	,05288	-,11917	,08862
lm_edukiak	Equal variances assumed	,730	,393	-,1059	574	,290	-,06504	,06141	-,18566	,05558
	Equal variances not assumed			-,1053	490,240	,293	-,06504	,06178	-,18643	,05635
lm_datu_kudeaketa	Equal variances assumed	1,157	,283	-,2190	552	,029	-,12785	,05837	-,24251	-,01319
	Equal variances not assumed			-,2208	497,164	,028	-,12785	,05790	-,24162	-,01408
lm_harremanak	Equal variances assumed	1,226	,269	-,1694	540	,091	-,11146	,06581	-,24072	,01781
	Equal variances not assumed			-,1709	479,801	,088	-,11146	,06522	-,23960	,01669
lm_argitalpenak	Equal variances assumed	1,478	,225	-,1796	543	,073	-,11686	,06507	-,24467	,01096
	Equal variances not assumed			-,1811	491,139	,071	-,11686	,06453	-,24365	,00993

9. EMAITZEN LABURPENA

Giza datuak

- 2017ko inkestan parte-hartzaileen kopurua nabarmen igo da. 2015ko inkestarekin alderatuta, LHko 5 eta 6 maila gehitzeaz gain, maila bakoitzeko partaide kopurua handitu da nabarmen. Maila bakoitzeko lagina 100 ikasle ingurukoa izan da, LH 5 mailan izan ezik (139). Datuak interpretatzerakoan bi maila horiek txertatu izana kontuan hartu behar da, askotan erabilera adinaren baitan dagoela jakin baitugu.
- Bi zentroen ikasle kopurua ere handitu da laginaren %42.3a Elizaldekoa izanik eta %57.7a Haurtzaro Ikastolakoa.
- Sexuaren banaketari dagokionez, aurtengo inkestan kopurua oso antzekoa da (neskak %49.4; mutilak %50.6).

Aplikazioak

- 2017 inkestan gazteek gehien erabiltzen duten aplikazioa Whatsapp-a izan da. %80ak baino gehiagok erabiltzen du bat-bateko komunikazio sistema hau. Gmail da gehien erabiltzen duten posta zerbitzua eta sare sozialen artean Instagramen erabilera azpimarratu behar da (ia %60a). Facebook eta Twitterren erabilera jaitsi da nabarmen (%10 inguruak bakarrik erabiltzen du gaur egun). Aplikazio berri batzuk, hala nola Musically, hasi dira erabiltzen maila berean.

Erabilera desegokiak

- Lehenik eta behin esan beharra dago lagin osoa hartuta, ekintza desegokien egitea orokorrean jaitsi egin dela 2015ko datuekin konparatuta. Hala ere, esan bezala, LH5 eta LH6 ikasleak kontuan hartzerakoan emaitza hau zuhurki hartu behar da zeren eta 2015ko ikerketan ikusi baikenuen adinak baduela eragina erabilera desegokian: ikasleak zenbat eta gazteagoak izan orduan eta erabilera desegoki gutxiago egiten dute.
- Aldagai konposatuak hartuta, lehen atala (erabiltzeko ohiturak) bakarra izan da non erabilera desegokia zertxobait igo den (bataz bestekoa 2015: 1,47; bataz bestekoa 2017: 1,57), beste ataletan erabilera desegokiak jatsi egin dira.

Erabiltzeko ohiturak

- Arlo honetan gazteek egiten dituzten erabilera desegokienak **denborarekin** daude lotuta. Besteak beste, gazteek bi ordu baino gehiago erabiltzen dituzte teknologia digitalak aisialdiarekin lotuta (jolasleko, lagunekin hitz egiteko), eta erdia baino gehiagok onartzen du erabiltzen dutela tarteka baimenik gabe eta beste gauza batzuetan aritu behar zutenean (etxerako lanak, adibidez).

- Beste pertsona batzuei eragiten dieten erabilera desegokien maiztasuna (adibidez, lagunei lagundu baimenik gabeko aplikazioak erabiltzen), gehixeago igo da, nahiz eta oraindik ekintza horiek egitea nahiko baxu mantentzen den.

Edukiak eta deskargak

- **Helduei zuzendutako edukietan** sartzea edo partekatzea da atal honetan gehien egiten duten ekintza desegokia (ia %30ak noizbait deskargatu edo partekatu ditu bere adinerako egokiak ez ziren edukiak).
- Horrekin batera baimendu gabeko tokietatik pelikulak deskargatzea eta Internetetik lanak kopiatzea ere badira nahiko maiz egiten diren ekintzak.

Datuen kudeaketa

- Kontu faltsuak sortzearekin lotutako ekintzak dira gehien egiten direnak, bereziki, **adinari eta izenari buruz** gezurra esatea (erdia baino gehiagok onartzen du noizbait gezurra esan dutela kontu bat sortzerakoan). Kontuan hartu behar dugu hau dela gazte batek zerbitzu bat erabiltzeko behar den adina ez daukanean berau erabiltzeko estrategia tipikoa .
- %20 inguruk ere eman behar ez den informazioarekin lotuta dauden ekintza batzuk burutu izan ditu noizbait, hala nola: perfila irekia utzi, kokapena erakutsi edota bere datu pertsonalak (telefonoa, helbidea publikatu).

Harremanak

- Lagunak egiteko erarekin lotutako ekintzak nabarmentzen dira atal honetan. Horrela, %25ak onartu izan du noizbait ezagutzen ez dituzten pertsonen **laguntasun gonbidapenak**. Eta horietatik %15a kaleren sare sozialen bidez ezagutu duen pertsona batekin gelditu da. Datu hauek oso fidagarriak ez diren lagunak egiteko era berri bat zabaltzen ari dela erakusten dute.
- Bestalde ia %20ak onartzen du noizbait baztertu (taldetik kanpo utzi, bere mezuak ez erantzun...) duela kideren bat. Eta antzeko portzentajeak, %25ak hain zuzen ere, ez dela inplikatu pertsona bat erasotua izan denean onartzen du.
- Atal honetako beste ekintza desegokien maiztasuna oso baxua eta %10ak burutu izan du “noiz edo noiz”.

Argitalpenak

- Atal honetan nahiko komunak dira (%20-%40 inguru egin izan duelako) **baimenik gabeko argazkiak** sare sozialetan argitaratzea edo bat-bateko komunikazio sistemen bidez (Whatsapp) partekatzea. Gazte askok hori egiten dute gurasoen eta kideen baimena izan gabe. Agian ekintza hauek erabilera arduragabe batekin lotuta egon daitezke.
- Bestalde, %10 inguruak onartzen du noizbait argitaratu dituela, min egin dezaketen, edo eraso sustatu dezaketen argazkiak (hau da, propio eginda).
- Azkenik aipatzekoa da %15a gaizki sentitu dela bere bideoak edo argazkiak argitaratu ondoren.

Erabilera desegokiak beste aldagai batzuen arabera

Maila

- Gogoratu behar dugu aurten lehen aldiz LH5 eta LH6 taldeko datuak ditugula, beraz maila horiek ezin dira konparatu.
- Maila guztietan igo dira zertxobait erabilera ohitura desegokiak.
- Beste ataletan (edukiak eta deskargak, datu kudeaketa, harremanak eta argitalpenak) berdintsu edo erabilera desegoki gutxixeago ematen dira.
- Erabilera puntuetan alde nabarmenak ez badaude ere, atal guztietan ikusten da desberdintasun esanguratsuak ematen direla. Ikasleak kurtsoak igotzen doazen heinean erabilera desegoki gehiago ematen dira. Datuetan ikusten den bezala, zenbait kasuetan desberdintasun horiek hiru zikloetan (LH5-LH6 / DBH1-DBH2/ DBH3-DBH4) ematen dira. Honek justifikatuko luke esku-hartzearen 3 diseinu desberdin sortzea eta inplementatzea.

Generoa

- Orokorrean mutilek neskek baino erabilera desegoki gehiago egiten dituzte lehenengo lau ataletan, eta estatistikoki desberdintasun esanguratsuak aurkitu dira.
- Argitalpenak atalaren kasuan, berriz, ez dira aurkitu desberdintasun esanguratsuak neska eta mutilen artean.
- Bai neskek bai mutilek erabilera desegoki gutxiago egiten dituzte 2015eko datuekin konparatuta, erabilera ohituran izan ezik.

Ikastetxea

- Bi ikastetxeetan erabilera desegokiak konparatzerakoan oso datu antzekoak eskuratu ditugu. Hala ere, Elizaldeko ikasleek erabilera desegoki gehixeago egiteko joera dute, eta bi kasutan (datuen kudeaketa eta erabilera ohiturak) desberdintasun horiek esanguratsuak dira ikuspegi estatistiko batetik.

Larritasunaren pertzepzioa

- Orokorrean egiten diren ekintza desegokiaren larritasunaren pertzepzioa handitu da.
- Beheko mailek larritasunaren pertzepzio altuagoa dute, eta ikasleak mailaz pasatu ahala jaisten joaten da.
- Bi ikastetxeen arteko desberdintasunak ez dira oso nabarmenak baina, Haurtzaroen ikasleen larritasun pertzepzio altuagoa egoteko joera dago.
- Orokorrean, neskek mutilak baino ekintza desegokiaren larritasun pertzepzio altuagoa dute, eta horrek eragina positiboa du erabileran.

10. Ondorioak

Orokorrean esan daiteke, orain arte egindako lanen fruituak baikorrak izan direla. Nahiz eta tresna digitalen erabilera zabaldu den gazteen artean, erabilera desagokiak ez dira handitu (are gehiago, asko gutxitu dira), eta ekintza desagokiaren larritasunaren pertzepzioa handitu da. Azken datu hau oso inportantea da.

Datorren esku-hartzei begira, interesgarria izango litzateke arreta berezia jartzea erabileran denboran, eta deskonektatzen jakitean, bestela gazteek jarraituko dute gailu digitalak erabiltzen beste ekintza batzuk egiten egon behar dutenean.

Halaber, ahaleginak egiten jarraitu behar dugu gazteek beraientzat zuzenduta ez dauden aplikazioak edota edukiak ez erabiltzen. Honekin batera, identitate digitala errespetatzea eta zaintzearen garrantzia landu behar da. Ikuspuntu horretatik ez du zentzurik, beraienak ez diren izenak erabiltzea ezta gezurra esatea aplikazio batek adina eskatzen dutenean.

Ezin dugu ahaztu mutilek erabilera desagoki gehiago oraindik egiten dutela eta ekintza hauen larritasun pertzepzio baxuagoa dutela. Beraz genero honengan jarri beharko litzateke arreta gehiago esku-hartzeak egiterakoan.

Bestalde, ikusi dugu %20 inguruak egiten dituela erabilera arduragabe batekin lotuta egon daitezkeen ekintzak. Hau da argitaratu edo partekatzen dituzte argazkiak edo bideoak bertan azaltzen diren pertsonen eta gurasoen baimena eskatu gabe. Oso interesgarria izango litzateke egiten ari diren ekintzekin jarraitzea, eta ahal bada handitzea, formazioaren bidez jokaera arduragabe horiek desagertzeko.

Aipatu dugun beste datu interesgarri bat da %15ak onartzen duela noizbait gaizki sentitu dela argazki edo bideo bat partekatu ondoren. Alderdi prebentiboa jorratzea oso garrantzitsua egoera hauek emateko, baina bestalde, interesgarria izango litzateke gazteekin jorratzea nola jokatu egoera hori behin ematen denean. Hau da, gazteek jakin beharko lukete nola kudeatu ezinegon hori.

Arazo gehiago sortzen da mina propio egiteko burutzen diren ekintza desagokiarekin (gutxi badira ere, zenbait ataletan %10aren inguruan kokatzen dira). Kasu honetan, funtsezkoa da enpatia eta sortzen ditugun ondorioez kontziente izatearen garrantzia transmititzea.